

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom za vse leto 8 g. — k. " pol leta 4 " — " četr " 2 " 20 "

Po pošti:
za vse leto 10 g. — k.
" pol leta 5 " — " " četr " 2 " 60 "

SLOVENSKI NAROD.

Vredništvo in opravništvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

Kranjskim vitezom.

V Ljubljani je grof Barbo pred volitvami nek oklic „našemu kranjskemu plemstvu“ raznašal. Ko smo ta oklic na prvo v „Tagblattu“ brali, menili smo, da je to ena nemškatarska izmišljija, namerajoča slovensko narodno stranko pred svetom očrtni. A prinesel je ta oklic časnik „Triglav“ v št. 52., in preverili smo se, da je žalibog istinit in avtentičen.

„Več narodnih rodoljubov“ v tem oklicu kranjsko plemstvo vabi, naj volijo izmed sebe (t. j. iz velikega posestva) take može, ki slovenski narod ne sovražijo. S tem smo vsi narodnjaki z vsem in celim srcem edinih misli in zadovoljni.

Ali z razlogi, na ktere se to pozvanje naslanja, ne more nobeden misleč in vestno za narod delajoč domoljub zadovoljen biti, in mi jih odločno odbijamo od narodne stranke, prepričani, da bode slovenski narod, kakor ga po vsem njegovem mišljenju poznamo, nami vred prepuščal zagovarjanje samó onim čudnim „več narodnih rodoljubov.“

Izgovorjaje to obsodbo, prisiljeni smo omeniti, da, ako smo za narodno zlogo, nečemo se nikdar tem odreči vse kritike, nečemo in ne smemo molčati, kader se v imenu slov. naroda načela in misli izgovarjajo, kterih mora vsacega sina slovenskega naroda sram biti, da ga rudečica ježe oblige.

V tem oklicu pravi teh čudnih „več narodnih rodoljubov“: „Vsa zgodovina naše vojvodine daje brez vromni dokaz povzdigujoče edinstvo med narodom in njegovim historičnim plemstvom.“ — Ali je mogel to v nebo kričečo laž pisati sin slovenskega naroda?! Kje se je pisec teh vrst naše zgodovine učil! Vsa zgodovina našega naroda nam kaže nekaj vse drugega. Kri in krivico, tujčeve peto, — to ima in je imel naš narod od historičnega plemstva. Historično plemstvo je našega kmeta, kateri je nam s svojo slovansko strpnostjo edini našo narodnost ohranil, drlo in rabilo, „Povzdigujoče edinstvo“ z narodom je plemstvo imelo le tačas, ko je njemu za kožo šlo, sicer se je ta „povzdigujoče edinstvo“ skazala jasno tačas, ko je bil narod tlačenja in drenjaš, in je ob slovenski Savi razlegal se v krvavih kmečkih uporih klic: „le vkup, le vkup uboga gmajna!“

Listek.

Harambaša.

(Zgodovinsko-romantičen obraz. Česki spisal Pr. Chocholoušek, poslovenil Podgoričan.)

(Konec.)

„Vode, vode! oh, vode!“ — omeni harambašinja in zapre oči; ustua se jej gibljo, le zdaj pa zdaj razumnejše šepne: „Ljuba voda! ljuba voda!“

Ves zasopilan se Marjanko iz pozemske oltine vrne z vestjo, da razen raajhne posode — polne, nij nikder drugde nič več vode. Prestrašeni se gledajo vse trije, že vidijo pred seboj gotovo pogubo.

„Kaj velja, sina!“ — vikne oče, ki si je bil najpopreje zopet v svesti. „Bog nas ne zapusti.“

Pred solnčnim zahodom že so začele grmeti puške v tem čudovitem boji. Dan denes še v slehrnej vasi slepi goslar popeva, ali se ti smili nesrečna Bosna, popeva narodno pesem „o hrabrem harambaši“:

„Cele tri dni je Mladen s ženo in sinoma vred

Lichtenbergi, Wolkenspergi, Barbotje, Lazariniji, Kodelji — vsi ti, ktere nam oklic kot čisto sijajno zrcalo postavlja, ti in drugi so bili tuji in so nam prinesli jarem in sužnost fevdalizma, kteri nas je tako ožulil, kakor smo zdaj ožuljeni. In iz tega jarma tlake nas je posredno rešila — — francoska revolucija!

Če se torej v tem oklicu straši historično plemstvo kranjsko s kazanjem na francosko revolucijo od liberalizma, kažejo se zopet načela, ki nimajo z našim narodnim prizadevanjem, ktero ima vse skozi demokratično podlogo, nobene zveze, ktera je nam torej z narodnega in posebno slovanskega stališča naravnost zavračati. Res je imela francoska revolucija svoje madeže. Ali vihar je zrak sčistil, podrl neuaravne „historične“ predpravice nekterih stanov, ter rodil misel enakosti vseh, ktera vodi tudi nas v narodnem boji.

Za naše (?) historično plemstvo imamo in smemo imeti le eno pozivanje in to je: „Popravi svoj sto- in stoltni greh, ktere ga si delalo nad slovensko „ubogo gmajno“; popravi ga s tem, da stopiš med narod in delaš ž njim za skupno enako svobodo, če nočeš, da te narodova in časova roka ne zadene.“

Materijalna vprašanja.

Nedavno nam je pisal spoštovan rodoljub in prijatelj našega lista, da se bode treba v prihodnje bolj brigati za materijalna vprašanja. To mnenje ima mnogo opravičenega, ako se namreč vprašanje v toliko prikrči, da nas skrb za materijalne zadeve ne sme motiti v dosezanji viših svobodnostnih in človečanskih ciljev. V tej zadevi je 2. junija napisala stará „Presse“ članek svoji stranki, kteri ima toliko sploh resničnega in uvaževanja vrednega v sebi, da naj ga v resen premislek priobčimo vsem slovenskim poslancem in veljavnim možem. „Presse“ pravi o poslancih svoje stranke: „Naši politikarji nekako zaučljivo gledajo na vse, kar je v zvezi z narodnim gospodarstvom. Vse kar se tiče stanovanja in pridobivanja, delanja in kupčevanja, pridelovanja in razvrščevanja blaga, vse to od sebe peha, češ da je vse to njih nevredno in le za to, da bi mohilo kroge njih formalizma in odvračalo njih pozornost od važnih juridičnih spekulacij, za ktere pa praktično

živiljenje ne dá niti počenega vinarja. Za to, kar se prvega ljudstva naravnost tiče, dostokrat nemški voditelji nimajo nobenega srca; ni čuda, da tudi ljustvo nima srca za nje. Kako je drugje vse drugače! Ne bomo kazali na Anglijo in Prusijo; ali opomniti moramo na izgled, ktere imamo tako rekoč pred očmi. Češki voditelji se živo udeležujejo vseh gospodarstvenih vprašanj, ktera se tičejo ljudstva; marljivo sodelujejo v obrtniških in kmetijskih društvih, snujejo založnice, zaužitna društva, hranilnice in vzajemne zavarovalne in podporne zavode; snujejo celo društva na akcije, se ve da ne takih, ki bi jim dajala mestnih oskrbnih služeb, ampak akcijske družbe za kmete: akcijske družbe za pridelavanje sladkorja, itd. S tem da so česki voditelji v ljudstvu zbudili in ojačili razum za gospodarstvena početja, mnogo, nepracenljivo mnogo so koristili svojemu narodu. Položili so temelj stalnemu ljudskemu blagostanju. Pa ravno tako so tudi sami sebi koristili. Ljudstvo sredi med delom spoznava može, ki vodijo vse politično gibanje; ono jih začenja častiti in spoštovati na polji, kjer ljudstvo samo in dobro soditi more; tu se zbudi zaupanje do tach mož in to zaupanje se potem prenaša tudi na politično polje, kjer ljudstvo samo nima še prave razsodbe. Torej česko ljudstvo krepko hodi v državopravnem vprašanju za možmi, ki pospešujejo ljudstva najbliže in najvažnejše — gospodarstvene koristi.“ In res se Čehom ni treba nikdar bati pri volitvah, kar so zadnje najsijajnejše pokazale. Čas bode, da si tudi naši voditelji poiščejo enacega temelja med ljudstvom.

Naposlед vendor nekaj za učitelje.

Kakor znano, ni hotel sprejeti deželni zbor širski onih določil vladnega predloga leta 1869, ki so se tikali ustanovljenja pokojniške blagajnice (pensionskasse) za ljudske učitelje, in sicer zato ne, ker so se mu ta določila zveličala premalo izdatna.

Med tem se je deželni šolski svet dogovarjal z deželnim odborom, kako naj bi se izdelala osnova deželne postave o ustanovljenji „splošnega širskega pokojniškega zaklada za učitelje“, ktera osnova bi dežel-

vzdržal lačen in žejen v skali. — Kader koli se ozró na vshod, sto pušek je namerjenih va-nje.

Nijmajo nikakove pijače, le malo smrdljive vode je še, nastregli so jo bili ob dežji v luknje v skali. Žeja jih mori, usta imajo sežgana, jezike začrnele.

Tretjega dne vzdihne uboga mati: „Sina, mož, usmili se nas Bog!“ — in vgasne. Suhega očesa Mladen strmi v truplo, ali sina jokata in zopet jokata, kader koli je oče obrnen od nju.

Solnce je četrtega dne posušilo tudi poslednjo kapljo vode v skali. Polasti se blaznost starejšega Mladenovega sina, vprte ima v materino truplo oči, ki se mu svetijo tako, kakor gladnemu volku.

Prestrašen ga gleda mlajši brat; prereže si žilo s kinžalom in reče mu: „Na, vgasni žejo si z mojo krvjo, a ne pregreši se! Če nas glad umori, naj naši duhovi razrijo vragu srca.“

Zdaj se Mladen ohrabri in vskrikne: „Po konci, sinal! lepše bode, da nas olovica umori, nego glad!“

In kakor luvi, tako zdivljajo in privro iz skale; vsakemu se je takoj deset olovnic zagrizlo v prsi, ali

vsak, predno se je zvrnil, ubil je tudi deset Turkov. Odsekali so Turci vsem trijem glave, toda groza jih je bilo tako, da se še ozreti nijso mogli va-nje. Tako strašni so bili: Mladen in njegova sina!“

Tako junaška pesem opeva harambaše Mladena in njegovih sinov pogin; nje enoličnost ima veliko moč Bošnjaku do sreca, kader jo zapoje goslar.

Ko hitro so hajduci bili privrli iz svoje skale, Emin-beg je precej prihitel na brambo svojemu pobratimu; prišel je bil še dosti zgodaj, da bi bil lehko očitanje bral v njegovem umirajočem očesu. Ta blagostni hajduk! ali bi bil mladi beg mogel krogli vbraniti pot vanj? Zaničljivo se je nasmijal Turek, saj je bil veren bratrskim zahtevam prav do smrti svojega pegratima, s smrtjo pa je konec vseh zavez; krvavo pobratimovo truplo mu je bilo zdaj le še truplo — hajdukovo.

A Fatima? V objetji bega Emina je kmalu pozbila na hajdukovo ljubezen. Emin se nij bal vzdigniti tega, kar je kaurinova noga bila odbacnila; saj je kaur že gagnil, z mrtveci pa nij nikakovega pobratimstva!

Oznanila:
Za navadno tristopno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 " " " 2krat,
4 " " " 3krat.
več pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štampelj) za 30 kr.

nim potrebam bolj odgovarjala, kakor vladni predlog leta 1869. Kolikor smo mogli do zdaj zvedeti, je to dogovaranje dokončano in se je sledče dogovorilo:

1. Ne bode se napravila pokojniška blagajnica, ampak naravnost se bode ustanovil pokojniški zaklad, ki se ne bode mogel nikdar odtegniti svojemu namenu; iz tega zaklada se bode pokojnina (pension) dajala onim učiteljem, ki imajo po novi šolski postavi pravico do pokojnine.

2. Dedščine, volila (legati) in druga prostovoljna darila, ki bodo dohajala temu zakladu, se ne smejo nikdar porabiti za druge namene, kakor za to, za kar so dana; ako pri darilu ni izrečen poseben namen, se bode darilo kapitaliziralo, ako znaša vsaj 100 f.

3. Dosedanji takojmenovani donesek k zakladu za normalne šole (normalschulfondbeitrag) iz zapuščin naj se v prihodnje plačuje v pokojniški zaklad; namesto dosedanje, iz zastarelega razvrščevanja po stanovih izvirajoče „skale“ pa naj se ti doneksi plačuju po percentih in sicer $\frac{1}{2}\%$ čisto zapuščine — podoben polprocentu za uboge, kakoršen se pobira v mestnem okraju graškem.

4. Te davščine pa naj bodo oproščena volila (legati) za šolske namene in zapuščine pod 400 f.

5. Odtržki od plače (carenztaxe), ktere morajo po obstoječi šolski postavi v blagajnici puščati učitelji, ki imajo pravico do pokojnine, naj se za zaklad kapitalizirajo, dvaprocentni doneksi učiteljev pa naj se rabijo za tekoče stroške.

6. Doneski iz dohodkov dunajske zaloge šolskih knjig naj se kapitalizirajo.

7. Ko bi se zaklad v prihodnje toliko obogatel, da bi mu poleg tekočih stroškov še kaj ostajalo, naj se ne vračajo v deželno blagajnico oni doneksi, ktere je zaklad dobival iz deželnih doneskov, ampak naj se izplačajo štirskemu normalnemu zakladu, in sicer kot odškodnina za donekske k normalnemu šolskemu zakladu, ki se mu imajo po teh določilih za zdaj odtegniti. Ko bi tudi potem še ostajalo kaj čistih dohodkov, naj se ali znižajo doneksi učiteljev ali šoski polprocent, ali pa naj se pevekšajo pokojnine učiteljev.

8. Proračune in račune za učiteljski zaklad izdekuje deželni šolski svet, ki jih po svojem predstojništvu izroča deželnemu zboru v pregled in potrjenje.“

Tako daleč naša poročila. Ako hoté strokovnjaki o stvari dalje govoriti prav radi jim bomo odpirali prostore svojega lista.

Dopisi.

Iz Cirknice, 8. julija. [Izv. dop.] Gotovo bode marsikterega Vaših bralcev zanimal govor g. Hrena na cirkniškem taboru. Po kratkem pozdravu je g. Hren blizo tako-le besedoval:

„Težka bi bila moja naloga, ako bi se moral spuščati v govore o političnih stvareh, ktere smo ravno slišali iz ust izvrstnih govornikov in iskrenih rodoljubov,

kteri so počastili naš tabor in ktere točke so bile tako soglasno in navdušeno sprejete. Moj namen ni bil ta, kakor sem rekel o političnih stvareh govoriti, ampak naloge moja je se z vami pogovoriti o cestnih zadevah, o pomočkih, kako bi se skladne ali konkurenčne ceste za naprej ložje v dobrem stanu vzdržavati zamogle. Ker vsi navadni pomočki in vsi žulji naših kmetov ne zadostju cesto v dobrem stanu vzdržati, je treba posebne pomoči, ktera se dobi, če se napravijo na konkurenčnih cestah mitnice ali šrange. —

Ta pripomoček bi se toliko bolj opravičil, ako se pomisli, koliko so ljudje za napravo cest darovali, koliko trpeli in bi torej tirjala pravica, da se nam težko breme v tej reči nekoliko zlajša. —

Da so se ceste, ktere so po naši deželi tako obilno preprežene, napravile, je prav in zares vse hvale vredno; pa komu gre hvala za to? morebiti tistim g. c. k. uradnikom, ki so si pri cesti mastne diete služili? (Ljudevstvo: o ne!) Jaz mislim tudi da ne, ampak tistim gre hvala, ktera so cesto v resnici delali in svoje žepe praznili. Pa kaj da bi se bile same te zares koristne ceste napravljale, ampak tudi še druge ceste so se morale delati. Poglejte na primer v našem okrogu le cesto čez Strmic, kakor brez glave se je tadašnji gospod predstojnik planinskega okraja izmisli, da je cesto narediti ravno med tistem časom, ko se je na drugem obrežji tistega hriba že ena delala, tako dve cesti vštric, samoglavno, brez da bi se bil s sosednjim okrajnim predstojnikom in s soseskami o tem kaj posvetoval, kako da bi se izpeljala, da bila krajša in cenejša. — Ceste samo v našem planinskem okraji so dolge 22.000 sežnjev, od katerih je 17.000 sežnjev čisto novih narejenih, in drugih 5000 seženj tudi sem ter tje veči delj predelanib. Če računamo novo napravljene ceste le po 6 gld. seženj, tako so nas stale že nad 100.000 gld. — Gotovo je, da so te ceste, ktere so bile v tako malih letih narejene, marsiktero hudo rano vsekale našim kmetom, tako, da jo kteri še dandanes čuti; nekteri so pri cestah prišli ob živinco, h kteri nič več ne morejo priti, nekterim je pa pripomoglo, da so celo ob svoje posestvo in svoj poddedovani kote prišli; nekterim je bilo vzrok krivično razdeljenje ceste od tadašnjega g. predstojnika v Planini, kteri jo je kar tje v en dan razdelil; ali je bil nasip visok tudi 10 čevljev na visoko, dal se ni nič preprositi, kar rekel je: delaj kmet! — Tako je šlo toliko tisoč težko zasluzenih goldinarjev za ceste, in toliko tisoč žuljev in namiljone kaplic pota naših kmetov se drži cest, po katerih se mi dandenažni vozimo. — Ako se premisli, koliko so ljudje za napravo cest v tako malih letih darovali, koliko trpeli; gotovo več kot naši predniki v 100 in 100 letih, se ne more reči, da ne tožimo brez vzroka ker pravimo, da ne moremo cest v dobrem stanu nikakor vzdržati. —

Jaz sem preračunal pri srednji meri, da gre po cestah ktere se na Rakek stekajo, od obeh strani na leto 140.000 voz; ta številka je gotovo dokaz, da jo ni ceste v celi krajuški deželi, po kteri bi se toliko

vozilo kakor ravno po tej, in če bi se 3 krajcarje od vpreženega živinčeta pobiralo dohaja toliko dohodka, da bi se ta cesta v najboljem stanu zdrževati zamogla!

Ker so se bile vsled tega namena županje Planinskega okraja že pred enim leti, in vlasti tudi cestni odbor obrnili s prošnjo do c. k. vlade, kero je tudi naš slavni deželni odbor krepko podpiral, in ker je bilo tisto delovanje brez uspeha, se ni čuditi, da je naša vlada v svoji modrosti tudi to odbila; ker nam prehlevnim Slovencem nobene stvari ne potrdi, kar prosimo in zahtevamo, ako je še tako potrebno, spoznam jaz toraj za koristno, da se ta reč tudi denes na našem taboru preudari in ravno zato sem se jaz obrnil kar naravnost do vas tukaj zbranih sosedov, da razdenete svoje mnenje, svoje misel o tej reči. —

Ako vi spoznate, da je vpeljava cestnine vaša in pravična želja, se bomo še enkrat obrnili do visoke vlade s prošnjo, naj se napravijo mitnice ali šrange na vseh skladnih ali konkurenčnih cestah na Notranjskem. (Da, hočemo!)

Morebiti bo vsaj zdaj vaš zedinjeni glas dosegel, kar dozdaj županom in cestnemu odboru ni bilo mogoče.“ — Da je bil govor navdušeno sprejet in nasvet soglasno potrjen, ste že prej oglasili.

V Gorici, 5. julija. [Izv. dop.] V nedeljo 10. t. m. pride vrsta na nas goriške Slovence, da si volimo svoje poslance. Ali bomo mi drugače volili, kakor naši vrli bratje na Kranjskem in Štajerskem, s katerimi bi se tako radi združili? Ne, ako nam je v resnici mar, da bomo vsi Slovenci kedaj združeni v eno kronovino „Slovenijo“ in ako hočemo vse pravice doseči, ki nam gredo po božjih in človeških postavah, moramo voliti tudi mi prave rodoljube in neodvisne može. — Obrnemo se najprej do Vas občinski volilci Tolminski, ter Vam na srce pokladamo, da ne izpustite vrlega dr. Tonkli-a, ki Vas je tudi v zadnji sejni dobi prav izvrstno zastopal. Saj bi bilo pač sramotno, da bi interpelant za Slovenijo v lastnem rojstvenem okraju padel, tam kje ste nedavno na taboru zbrani enoglasno in navdušeno zahtevali združenje vseh Slovencev. Ne pozabite tudi, da je dr. Tonkli z možatim svojim postopanjem v zadnjem dež. zboru priboril neprecenljivo pridobitev, da se pišejo in berejo v zborovih sejah tudi slovenski zapisniki, da poročuje labko vsak poslanec tudi po slovensko, da se sklepajo vse deželne postave tudi v slovenskem jeziku. Kedar je šlo za Vaše materialne koristi je se ve da tudi on vselej za Vašo stran glasoval in tudi v dež. odboru se je prav iskreno za Vaše koristi poganjal. Žalostno bi bilo v resnici ako bi proti takemu rodoljubu in že skušenemu ljudskemu zagovorniku zmagal pri Tolminskih občinah kak tujec, ali pa tisti dohtar-uradnik, ki ni še nikdar nič za narod storil in o katerem še svet ne ve, da živi.

Obrtniškim krajem pa ponavljamo priporočilo, naj izvolijo bistroumnega gosp. svetovalca Antonia Gorjup-a. Kot sodniški viši uradnik je lehko popolnoma neodvisen in tudi njegove osebne razmere so

Hajduške glave se niso dolgo časa belile Sarajevo na vratih. Novi harambaša Tomić je neko noč črepove porobil turškim stražam in njih buče nabol na mesto hajduških glav, — na kole na velik strah Sarajevu.

Mahmud baša je bil srečen — ne le za tega delj, ker je nazaj dobil svoja nesrečna pisma, temuč ponašal se je tudi zato, ker je ugonobil grozovitega hajduka. Ali njegova sreča nij trajala dolgo časa. Zofiski baša Said, ker od svojega zaveznika nij bil precej dobil vesti, zato je menil, a ne brezi vzroka, da bi v svojej hlepnosti po vsej Bosni utegnil zgubiti tudi svoj basalik, zatega delj je izdal turški vladni vse namere in vso krivico je na vrat obesil vezirju Vedžiju in njegovemu kijaju, da-si je vezir bil nedolžen. Ali predno je Stambulška strela zadela bila bašo Mahmuda, moral je okusiti še nekovo drugo trpkost. Se svojim neprehljivim hujskanjem in svojo frankomanijo je bil Sarajevce razdražil tako, da je nekega dne rano trdnjava naglo polna bila vstajnega ljudstva, ki se je nenadoma prikazala na trdnjavi — prišedši po prodoru, po ka-

terem je Emin bil iz velike ječe izpeljal Marjanka; napali so nizam in polastili se vseh stolpov, le vsled prekanjene naglosti je Mahmud ušel njih osveti.

Vezir, razkačen vsled te ustaje, Sarajevce pokliče k sodbi; pribesilo je torej iz mesta Sarajeva in od drugod po Bosni 20.000 vstajnikov k Travniku, kar je vezirja primoral, da je pobegnil — ter otel se.

Naglo pa se je zbral po Bosni razkroljeni nizam in 4.000 vpornikom postavlil po robu.

Pri zgodovinski pomenljivej gori Vitez, kder je pred osmimi leti bil tepen Vusejn, tu je avgusta meseca 1840. leta krvavo tepel se z vstajniki. Njegov nizam je o tej priliki dokazal, da vednost, če tudi je nasprotuje nereditna veča sila, vendar-le zmaguje. Nakleštil je vpornike po bučah in zmagovito pridrl v Sarajev, kadi-effendi-ja, vstaji glavarja pozval na sodbo in sam s svojo roko razklal mu glavo. Deset begov, meju njimi stari Džindafić, vti so pred mestom lizali vlastno kri in poginili v njej.

To je nesrečne Bosne žalostni obraz 18. dne julija meseca 1459. leta, ko so Turci vsled izdaje zmogli

Bobovec, veliko bosniško mesto in mogočno trdnjavo, po celih 400 letih. Bosniška zgodovina molči po tem prizoru, le hajduške čete, stiskane raje obile vstaje in napadi na svoje mučitelje, poturčene bege in bosniške špahe, zvlasti pa novejši čas še gostejši nje vpori turškim uradom, da, sultani samemu — vse to nam sliče besnih baš in drugih mogotcev zmotnjave in drugega nezadovoljnost z drugim. V nej je vlada slabješa in slabješa, znotraj pa so nje razrušine veče in veče. Ali pa pomoglo temu hattišerifi, tansimatne sodbe v Carigradu? Popir je poslušen, a le z oblubami se zrak ne napoji; puhlo je vse, če nij nikogar, ki bi slušal ukaze — zahtevajoče reforme; če nij nikogar, da bi mu bilo kaj do vernega zvrševanja razglašenih zakonov. Zibnili bi potlej vsakako hajduci, da, samo bi umrlo hajduštvo, a goslarji ne bi imeli zmerom dosti gradiva za junaške pesmi; — ali kader reke svoj beg obrnó goram na temena, kader bode mesec jasnejši, nego je solnce, potlej še le se se prerodita Turek in poturčenec, potlej še le blagost posije turškej, raji blagost — osvobojenja od Turkov samih.

take da se mu ni treba ničesar bat. V eni klubovih bo dal še le potem vpeljati, kadar prekonizacija od papeža pride, ki je bajé že na potu. Radovedni smo na njegovo instalacijo, to je, da! Za nas „čredo“ bo Mihalević pravi „volk mesar.“ Najpreje bo nas on do golega ostrigel, potem ostržene pa Magjarom predal, da nam celo kožo oderejo. Vsak mora nekaj imeti: pastir volno, mesar pa kožo. Taka je baje pogodba med njima. Samo to je vprašanje, ali si budem res dali meni nič tebi nič kožo čez glavo vleči. Andraši je res tanko spredena dušica. Videvši, da se pred Rauchovo torbo Hrvati nečejo več klanjati kakor nekaj Švicarji pred Gesslerovim klobukom, da njegova stranka čem dalje bolj peša, hira in izvira, mislil si je, tega ni nobeden drugi kriv nego „popi“, in zato bom v njihovo proso Mihalevića za „tatarmana“ postavil. Kar si je izmislil, to je storil. Magjari pravijo, da imajo oni svojega posebnega „magjarskega boga,“ njegov apostol na Hrvatku je pa Mihalević. Naj, naj pazé, da magjarskemu bogu ne bo hrvatski bog nazaj čez Dravo posvetil, kakor pred dvajsetimi leti.

Za goriško okolico je postavila ljudska stran prvega rodoljuba na Goriškem dr. **Lavrič-a** za kandidata. Že više 20 let živi on na Goriškem, tedaj ga moramo popolnoma za svojega domorodca imeti. Iskreno ljubi on svoj narod, le zanj gori, zanj dela, zanj živi. Kakor na taborih in povsod, koder mu je prilika dana, tako bo tudi v deželnem zboru neustrešeno zagovarjal, branil in tirjal naše svete pravice. Za to nam je porok njegov stalni možki značaj, njegova posebna ljubezen do ljudstva in njegovo dosedanje neutrudljivo delovanje. Zraven njega se je priporočilo, da izvolite volilci goriške okolice **Jožeta Faganel-a**, rodoljubnega in zvedenega kmetovalca. Kmetovalci imajo v prvi vrsti pravico in potrebo, da so v dež. zboru dobro zastopani in to ne dosežejo lozej, kakor če izvolijo prav iz svoje srede tudi nektere može, ki so zadosti znajdeni in srčni za ta važni posel. Kdor svojega stanu ne časti, tudi samemu sebi čast zanikava.

Tu pokažite tedaj, da Vam je resnično mar za čast, pa tudi za duševno in materialno povzdigo kmetovskega stanu, s tem, da izvolite vrlega Faganela za svojega zastopnika v dež. zboru. — Od druge strani se Vam ponujata dva znana vladna moža, c. k. uradnika, eden izmed njima je celo tujec in mora kot c. k. komisar vlado, nam nepravično vlado, v dež. zboru zastopati. Pomislite le, ali je sploh mogoče, da je zastopnik sedanje vlade ob enem tudi dober zastopnik slovenskega ljudstva! Zdrava pamet mora podučiti, da to ni po nobenem načinu mogoče, naj je ta vladni kandidat še tako izvrsten mož. — Sicer niso goriški Slovenci do zdaj še nikdar nobenega tujca volili za dež. poslanca in zanašamo se, da se tudi zdaj ne bodo dali k temu zapeljati, pa tudi c. k. uradnikov sploh ne, kakor jih ne bodo volili naši narodno vrlo zavedeni Kraševci. Tem ne bomo denes nič več priporočali, kajti Kraški volilci pozna dobro svojo dolžnost in bodo brez dvoma volili sebi in vsemu slovenskemu narodu na čast dva neodvisna, značajna slovenska možaka.

Slovenski volilci na Goriškem! v Vaše poštene roke je izročilo ljudsko zaupanje osodo goriških Slovencev, od Vas je odvisna naša čast in naša prihodnja sreča.

Glejte da nas osrečite, da razveselite ves narod, potem Vam bomo navdušenega in hvaležnega srca veselo vskliknil: Živeli goriško-slovenski volilci!

Mnogo rodoljubov v Gorici in okolici.

Iz Goriško-Ipavskega, 4. julija. [Izv. dop.] Volitve zbornikov ali volilcev so se v ajdovskem okraju sploh prav ugodno dokončale. Le v treh ali štirih županih se sem ter tje sumi, da so se gosp. Pino-tu vezali, sicer je tudi to le sum in zanašamo se, da je celo prazen, neopravičen sum; kajti šentano čudno, da ne rečem sramotno bi bilo, ako bi naši župani postali — naši izdajalci.

Na Krasu je bilo te dni nekoliko rodoljubnih možakov zbranih pri gosp. Ant. Šucu v Pliskovici, in ti so se pogovorili, da postavijo za kandidata namesto „Sočinega“ priporočenca Šuc-a, ki se je odpovedal, g. Ivana Milič-a bivšega župana Zgornjega in posestnika v malem Repnu. Milič je dober Slovenec, pošten rodoljub in zanesljivega značaja. Nadejati se smemo, da ga bodo Kraševci gotovo izvolili, temveč, ker podpira njegovo kandidaturo tudi gosp. Šuc, do ktere imajo vendar sploh Kraševci veliko zaupanje.

Iz Zagreba, 3. julija. [Izv. dop.] Tedni bil je naš novi nadbiskup Mihalević v Zagrebu. Prišel je, kakor se pravi „na ogled,“ in sicer, kakor je že na vada velike gospode „incognito.“ Med Magjarone razdelil je svojo fotografijo, ravno tako kakor sv. Pavel tačas ko je prvokrat v Atene prišel! — Slovesno se

bo dal še le potem vpeljati, kadar prekonizacija od papeža pride, ki je bajé že na potu. Radovedni smo na njegovo instalacijo, to je, da! Za nas „čredo“ bo Mihalević pravi „volk mesar.“ Najpreje bo nas on do golega ostrigel, potem ostržene pa Magjarom predal, da nam celo kožo oderejo. Vsak mora nekaj imeti: pastir volno, mesar pa kožo. Taka je baje pogodba med njima. Samo to je vprašanje, ali si budem res dali meni nič tebi nič kožo čez glavo vleči. Andraši je res tanko spredena dušica. Videvši, da se pred Rauchovo torbo Hrvati nečejo več klanjati kakor nekaj Švicarji pred Gesslerovim klobukom, da njegova stranka čem dalje bolj peša, hira in izvira, mislil si je, tega ni nobeden drugi kriv nego „popi“, in zato bom v njihovo proso Mihalevića za „tatarmana“ postavil. Kar si je izmislil, to je storil. Magjari pravijo, da imajo oni svojega posebnega „magjarskega boga,“ njegov apostol na Hrvatku je pa Mihalević. Naj, naj pazé, da magjarskemu bogu ne bo hrvatski bog nazaj čez Dravo posvetil, kakor pred dvajsetimi leti.

Vončina je bil po Andrašiju v Pešto poklican, da mu situacijo na Hrvatku razjasni, ter da mu želje narodne stranke razodene. Ker Vončina ni imel mandata v ime narodne stranke kaj obetati, ter se v kakšna pogajanja spuščati, je bila koj potem, ko se je bil iz Pešte vrnil, v Zagrebu posvetovalna skupščina voditeljev narodne stranke. To kar se je v tej skupščini sklenilo, priobčilo se je potem Andrašiju. Za prvo tirjatev vem, in ta je: proč z Rauchom in z njegovimi doglavnici! — Čuje se, da mu bo vsled tega v kratkem odklenkalo. Tudi Strosmajer se je iz Rima preko Pešte v Djakovo vrnil. Jegov pot čez Pešto ima gotovo politično pomenbo. Brez njega in preko njega se ne dá z narodno stranko občiti, še manje pogajati in in pogoditi. Naši Magjaroni pa le v Andrašija tiščijo, naj dá Strosmajerja v kak samostan zapreti.

Naš sabor bil je prve dni zavolj premajhnega broja nazočnih narodnih zastopnikov nezaključljiv. To je bilo Rauchovo maslo, kajti ravno njegova stranka ni bila nazoča. Bal se je nekaj sitnih interpelacij gledé naimenovanja Mihalevića, kot „ptujca,“ gledé zagrebških homatij bivših ob priložnosti Jelačičevske obletnice, in glede odpuščenja profesorjev zagrebške gimnazije. Zdaj ko je na opetovani poziv saborskega predsednika vendar zadostni broj zastopnikov skupaj, je Brlič res vlado zastran teh zadev interpeloval. Vlada je odgovorila, pa tako da se bogu smili! Brlič je kr. sodni uradnik. Čuje se, da je zavolj svojih interpelacij iz službe odpuščen. Pa že spet! bo nekteri bralci si mislili. Nego kako! Nulla dies sine odpuščenja. Sicer pa iz sabora nič važnega, nič zanimivega poročati ne vem.

Politični razgled.

Na Dunaju zavzema vso javno pozornost velikanska pravda proti voditeljem delavcev, kateri so obdolženi, da so hoteli z organizirano silo obstoječe oblasti vreči, socijalno-demokratične republike osnovati, osebe cesarjeve polastiti se itd. Prostor nam ne dopušča že zdaj občirneje poročati. Več bomo govorili, kader bode pravda končana.

Volitve v kmečkih volilnih okrajih na Českem so se za narodno opozicijo sijajno obnesle. 50 volilnih okrajov je dokazalo z volitvijo, da o lažnjivem sedanjem parlamentarizmu noče ničesa vedeti, ampak da se neustrašljivo drži tistih načel, ktera so bili prejšnji narodni poslanci izrekli v deklaraciji in da od nje nikdar ne odstopijo. Češki listi donašajo telegrama, da je složnost od zadnjih volitev še veča in opozicija tem močnejša, kajti v vseh volilnih okrajih so se sešli skoraj vsi volilni možje in so volili veči del z enoglasnostjo, ki nima izgleda v zgodovini parlamentarizma. Kakor k kaki svečanosti so volilci hiteli k volilni mizi in dasiravno se je bilo vpeljalo skrivno glasovanje, ni nihče zapustil narodnega praporja, pač pa so se ga oklenili še novi. V nekterih krajih so tudi Nemci volili deklarante. Vlada si je na Českem poiskala blamažo, ki je hujša meno lanske Herbst-Giskrine. Slava českim deklarantom in českim volilcem!

Volitve v Šleziji so izpale ustavovercem ugodno. Voljen je en sam Slovan. — V Solnogradu so v velikem posestvu konservativci samo enega poslanca dobili, v mestih tri; drugih 14 je liberalnih.

V Galiciji je boj med Smolko in Žemialkovskim v zadnjem času do vrha prikel. V volilnem shodu sta oba svoja programa razvijala in v polemiki celo drug druga osebno napadala.

Izjava slavnega hrvaškega škofa Strosmajera v nekem angleškem časopisu, v kateri se upira dolženji, da bi hotel Hrvate k pravoslavni veri in tako k hrvatsko-srbskemu verskemu edinstvu privesti, in v kateri bajé nasprotno trdi, da hoče Hrvate izobraziti in s tem vpljivati na Srbe, da tako tudi oni katoliki postanejo, dalje, da je samo zato ustanovil zagrebško „katoliško vseučilišče“ — ta izjave je naredila nov žalosten razpor med Srbi in Hrvati. Srbski časniki objavujejo, da Strosmajer, kterega so čislali, kaj tacega namerava ter izrekajo, da se hoté svoje pravoslavne vere držati, da je vsaka religiozna propaganda dan denes prazna in nepodna nakana. Ob enem pravijo, da je to objavljenje Strosmajera pri Srbih nemogočega storilo. Hrvatski narodni časopis „Zatočnik“ pak ne veruje, da je ona izjava istinita, ali pa vsaj ni prav prevedena med svet prišla. Magjaronski časopisi, na pr. „Sloga“ in „Nar. Nov.“ se pa veselé. To poslednje je najbolj značajno, tem ljudem je vsaka nesloga in vse prav, kar bi utegnilo Strosmajerju, kot vodniku narodne hrvaške stranke škodovati. Zelo bi bilo v korist jugoslovanstva želeti, da bi se vest o tej izjavi ne obistinila.

Iz Dalmacije je došla vesela novica, da so narodnjaki pri volitvah kmečkih okrajev za deželní zbor razen dveh okrajev povod zmagali. Zdaj je za gotovo pričakovati, da bude večina v zboru narodna.

Iz Rima se cerkvenim in drugim listom telegrafira, da je posvetovanje zarad papeževe nezmotljivosti že končano. Govorniki obeh strani so se besede odrekli, ker „huda vročina dalje razpravljanje nemogoče dela.“ Prihodnja javna seja končila se pričakuje na 17. dan t. m.

Iz Pariza se je raznesla novica, da je za španjski kraljevski prestol odmenjen pruski princ. Zoper to se vzdiguje vse francosko časopisje, ker se Francozi bojé, da bi jim bil hohenzollerski kralj v Španiji nevaren sosed. Ako se stvar obistini, bode Francoska poklicala svoje diplomatske posrednike iz Berlina in iz Madrida in razpor med Prusijo in Francosko bi gotov bil. —

Razne stvari.

* (Prof. dr. Maassen), poslanec v deželnem zboru štirske in vodja konservativne stranke je 4. t. m. v katoliško-konservativnem ljudskem društvu v Gradcu govoril zanimiv govor o sedanjem položaji, o svojem potovanju v Prago, zlasti o potrebi složnega postopanja med vsemi konservativnimi državnimi elementi. Nas je posebno veselil en stavek, ki razlagata Maasseneve misli o parlamentarizmu in absolutizmu. Učeni g. profesor je rekel: „Ako ne motijo vsa znamenja, prorokuje se nam za prihodnost huda nevihta. Ni nemogoče, da še enkrat absolutizem in birokratizem povzdigneta svojo Meduzino glavo; potem pa ne bomo nič na boljem, niti gledé našega cerkvenega, niti gledé našega političnega stališča. Mi hočemo svobodo, nam more pomagati same svoboda. Mi zdaj v konstitucionalni obliki nimamo svobodo, a še manj bi jo imeli pod absolutizmom.“ — Govor je bil sprejet z veliko pohvalo. — Slišimo, da prof. Maassen nameva tudi priti k odpiranju konservativno-katoliškega društva v Mariboru dne 17. t. m.

* (Učitelji dolénje Štirske) pripravljajo za prihodnjo jesen velik skod učiteljev na dolénjem Štirske, s katerim bode v zvezi razstava učnih pripomočkov. Če je ktemu stanu treba korporativnega postopanja, je to gotovo učiteljski stan, kterega važnost zdaj sicer priznavajo, v materialnih stvareh pa ga odriva državni zbor na deželne zbole, deželni zbori na vlado in nasproti, in tudi cerkev mu je vsled najnovijih razmer med njo in državo postala jako hladna. Biričem so se plače zboljšale, za učitelje pa dozdaj

niso imeli drugega nego lepe — fraze. Mi bi skupno postopanje naših učiteljev vselej radi podpirali in bi od svoje strani imeli samo željo, da bi oni sami ne pozabljali, da so odgojitelji slovenske mladežni.

* (G. dr. Petovar,) dozdaj odvetnik v Ormuži, se misli — kakor se nam od tam piše — preseliti v enaki lastnosti v Ljutomer.

* (Pesnič Davorina Jenko-ta) 5. zvezek darovan „gospodu dr. L. Tomanu, neutrudljivemu boriti telju za narod in domovino“ — je že prišel na svetlo in se more dobiti pri g. skladatelju v Pragi: Václavské náměstí Nr. 13 u zlaté husi. Na petkupljenih iztisov se dobode šesti brezplačno.

* (Iz Žuženberka) na dolnjem Kranjskem se v „L. Ztg.“ poroča strašna nesreča: „2. julija popoldne je nastal strašen vihar, ki je kozolce podiral, drevesa s koreninami izruval in lomil, strehe odnašal. Začela je potem toča iti, ki je polje in vinograde strašno opustošila. Škoda je neizmerno velika.“

(Jožef Vojsk) kaplan v Vurbergu je te dni umrl. Našli so ga mrtvega v hosti, kjer ga je mrtvud zadel. — Rajnki je bil eden največih originalov slovenske Štirske. Bil je goreč rodoljub, kakor mu jih ima med našim narodom malo para, poleg tega je bil pa radikal v vsem svojem mišljenji, strašno močan, hraber in pogumen, enak vitezom iz srednjega veka. Ptujski in ljutomerški nemškutarji so se ga bali kakor hudič križa, vsakega je kurja polt obhajala, ako je Vojska na samem se sprehajajočega, z velikansko gorajočo oboroženega srečal. — Orožje je zelo „špogal“, imel je dvocevko, pištola, revolver, ostro nabrušeno sabljo, več nožev, vsake vrste palice i. t. d., se zmirom sovražnikom našega naroda grožeč. Velik respekt pred Vojskovimi pestmi je imel dr. Francek Strafella v Ptuju. Pri zadnji Hermanovi volitvi se ni Vojsk maknil od dr. Strafelle, zmirom mu je bil za angeljvarha na strani ali pa za hrbtom, in naš dr. Strafella sicer najhujši in škandaloznejši kričač proti našemu narodu, se je tako mirno in tiho zadržal, kakor malo dete na sv. Miklavža večer, kadar mu parkelj žuga ga v koš pobasati. — Naš Jože Vojsk je kakor pravi Slovenec imel v veliki ceni vinsko kapljico in bil je po staroslovanski šeki skrajno gostoljuben, posebno pa za dijke. — Bodи mu zemljica lahka!

Poslano.

Ljubljanski „Tagblatt“ ugiba, h kteri stranki bom jaz v prihodnjem dež. zboru pripadal. Odgovor na to je jako lahek. Bil sem in ostanem zmirom zvest sin svojega naroda, torej ni bilo nikdar dvoljivo, na kateri strani je zame v zbornici prostor odmerjen. S stranko pa, ktera fundamentalne pravice našega naroda zameče, nisem nikdar hodil, niti nikdar hodil ne bom.

V Mariboru, 4. julija 1870.

Dr. V. Zarnik.

Listnica vredništva.

G. omivalcu Marušiču in Pinotu: Odkar je g. Marušič načela svojega „vitestva“ po ljubljanskem listu prav nevitesko začel z nova sukati proti nam, naj on niti posredno niti neposredno ne išče prostora za svoja omivanja v predelih „Slov. Naroda.“ Če hoté njegovi prijatelji od nas kaj imeti, g. Marušič jim bode že vedel pokazati postavno pot, kakor jim zdaj se stavila „brambovska“ pripomiljanja.

Dunajska borsa 6. julija.

Enotni drž. dolg v bankovcih	59 fl. 90 kr.
5% metalike z obresti v maji in nov.	— " — "
Enotni drž. dolg v srebru	68 " 90 "
1860 drž. posojilo	96 " — "
Akcije narod. banke	716 " — "
Kreditne akcije	255 " 50 "
London	121 " 65 "
Srebro	118 " 90 "
Napol	9 " 74 "

Podpisani je dobil dovoljenje od slav. c. k. šolskega svetovalstva v Gorici, z odpisom pod št. 359 in z dopuščanjem vis. c. k. središčnega mornarskega ravnateljstva, da smé v Gorici odpreti in imeti osebno mornarsko šolo. Vabim tedaj gosp. starše, kteri imajo kakega sina, da želi učiti se mornarstva, naj se zastrane reči pri meni oglasijo.

V Gorici, meseca junija 1870. (2)

Aleksander Bradičić,
mornarski kapitan na Placuti št. 50.

Prodaja. (1)

Konjiška grajščina prodaja 1500

vedrov belega in črnega vina iz svojih imenitnih vinogradnih hribov v

Vinarjah, Ritterspergu in v Konjicah 1867., 1868. in 1869. leta.

Prodajalo se bode in sicer brez sodov 18. julija v Žičkih kletih, eno uro od Poličan.

19. in če treba tudi 20. julija v Konjiških kletih.

Pri kupčiji se založi polovica kupa, druga polovica ko se vino odpelje.

Prodano vino se zna 4 tedne v grajščinskih kletih popustiti.

Če bi trebalo, se gg. kupecem tudi prazni polovnjaki po dobrini ceni prodajo.

G. kupce vabi knjeza Windischgrätzta opravnika v Konjicah.

Szalatnay.

Valvazor

„Ehre des Herzogthums Krain.“

Ta zdaj že redko najti knjiga 4 folio - zvezke s podobami od l. 1699, je za 40 gld. na prodaj pri Paul Halm-ovi bukveprodajalcu (büchergeschäft) na Dunaji. (4)

Edina zaloga najnovejših znajdeb.

(18)

Svarilo. Po meni v kupčijo spravljeni „Pasta Pompadour“, ki je kot izvrstna skokoma našla obči priznanje, nekoliko časa neke firme ponarejajo, naj torej p. n. občinstvo zve, da se edino prava izvirna obrazna pasta dobiva le pri podpisaneim. Ona hitro vse odpravi spuščajo na obrazu, sajcevje, pegi, šinje, sploš ohranuje, olepuje in mladi obraz. Pisker po gl. 1.50.

Vse je mogoče. Kdo bi bil prej vrjel, da se bo znašlo, kako oko varočati pri vtikanju nit in iglo; s prostim prav umnim orodjem se je posrečilo, da more slabko oko tudi v mraku v najtenjo iglo lahko vdeti nit, in velja ta strojček s podukom le 25 kr.

Zobje ne bolje več. Vsak zobobol izvirajoč iz reume ali prehlade se mahoma ozdravi z novimi berolinškimi zobnimi kapljami. Poročno takoj gotovo, da se vrne denar, ko bi kaplje ne pomagale. 1 flačon s podukom 80 kr.

Politur-Pasta. Nепrecenljiv domač pomoček, s katerim vsakdo lahko zastarelo ali oslepelo pohištvo itd. prelepo politira. Škatljica s podukom za celo garnituro 80 kr.

Snažilna krogla za srebro (putz-kugel), izvrsten pomoček ponoviti in osnati oslepeli kovinske predmete. Nepogrešljivo za zlatarje in srebrarje, po 5 kr.

Regulator za vse ure je regulirana solnčna ura s komposom, vsacemu priporočljiva, ker se po njej gotovo vsaka mehanična ura dá vrediti; fino po 25 kr.

Štupa za pranje. S to štupo si prihraniš čas, delo in denar, zlasti pa se perilo bolj varuje, kakor sicer. Funtni paket po 22 kr.

Amerikanske patentirane zavarovalne ključnice, izvrstno delane, proti vsacemu lomastu, manje po 30, 40, 50 kr., večje po 70, 90 kr. 1 gl., velike z 2 ključama po 1 gl.; k popotnim torbam po 25, 40—50 kr.

Praktični so ostrogi za hlače, ki pri slabem vremenu hlače branijo omadeževanja, par po 10 kr.

Angležke škarje iz najboljega jekla, različne vrste različno po 20, 25, 30, 35—45 kr., verižica 10 kr.

Prav koristne so nove mašinske olovke, brez sitnega ostrenja, tudi se špice ne lomijo: v les vdelane po 10 kr., v kost po 15 kr., s peresnim ročnikom in nožem 90 kr.; potrebna tekočina za 3 mesece 10 kr. Kos univerzalnega rada v svinet in tinto 5 kr.

Nog ne premakati je vsacemu svetovati. S pomočjo izvrstne Metzgerjeve apreture za usnje, ki dela usnje mehko in nepremakljivo, tako da se tudi se dolgo nošeni črevlji ne premočijo, najbolje se doseže ta namen. 1 flačon po 50 kr.

Najnovejše Ligroine-žepno netilo, najrabljive te vrste, tudi za nekadive priporočljivo; v nježni malih oblikih navadne netilnice je vezano z lampo, ki ima za 1 uro netila, da je pri čestih prilikah luč hitro pri rokah. Cena zato tako nizka, da se bolj razširijo. Po 50 kr.

Perzijsko barvilo za lase, s katerim se mahoma sivi lasje ali rujavlo ali črno pobarvajo; ob enem ohranuje naravno čvrstost. Ono je iz zelišč in vse neškodljivo. Karton s podukom 2 goldinarja.

Ceno vseh svojih stvari naznanjam brezplačno in pošljam zapisnik na dom.

Ob enem prebivalce na deželi opominjam na moj komisijski oddelek, ki je edina kupčija te vrste, kjer se najmanjše in največe, naj bo ktere kupčije koli, hitro in po ceni oskrbi, torej se priporoča obilnim naročilom.

Prva avstrij. komisijnska kupčija A. Friedmana na Dunaji, Praterstrasse 26.

Zahvalna pisma se ne razglasajo.